

Valmistelija

Sinikka Mosorin, palvelusuunnittelija, hankkeet ja järjestöyhteistyö

Kuntalain 5 luvussa määritellään kunnan asukkaiden osallistumisoikeus. Päivitetystä osallisuusohjelmassa keskitytään tuomaan esille niitä käytännön asioita, miten Pudasjärven kaupungin osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistetään edelleen.

Kuntien merkittävimpiin tehtäväkokonaisuuksiin kuuluu mm. vaalien järjestäminen ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksien mahdollistaminen, johon tällä osallisuusohjelmalla vastataan. Osallisuustyö tuo uusia menetelmiä lähidemokratiaan edustuksellisen demokratian rinnalle. Osallisuus kattaa kaikki ikäryhmät; lapset, nuoret, aikuiset, aktiiviset seniorit ja vanhukset. Ohjelmaan kuuluu mm. omaehtoisen turvallisuuden ja varautumisen kehittäminen ja se toimii luontevana osana kaupungin varautumistyötä.

Kaupungin palvelujen kehittämisessä lähtökohtana on ihmisten arki ja sen toimivuus. Osallisuustyöllä on mahdollista lisätä ja tukea valmistelun ja päätöksenteon ymmärrystä. Haastavatkin päätökset tai oman mielipiteen vastaiset päätökset on helpompi hyväksyä, jos on tullut tunne kuulluksi tulemisesta ja on päässyt vaikuttamaan.

Kaupungin toiminnassa osallisuus on luonteva osa normaalia valmistelutyötä. Kiire ei saa olla esteenä kuulemiselle ja ennakkovaikutusten arvioinnille. Tavoitteena on aito yhteiskehittäminen – viranhaltijat, poliittiset päättäjät ja kuntalaiset yhdessä. Osallisuuden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksittain sekä tilinpäätöksessä.

Vapaaehtoistyön merkitys on valtaisa elinvoiman lähde, jota ilman yhteiskunta ei pyörisi. Olemme pitäneet tällaista kulttuuria itsestään selvytenä, mutta sukupolvien vaihtuessa talkoohenki on vähentymässä. Siksi on tärkeää, että kaupungilla on osallisuusohjelma, jolla ohjataan suunnitelmallisesti Pudasjärven osallisuuden kehittämistä. Ohjelmaa viedään talousarviovuosittain systemaattisesti eteenpäin talousarvion puitteissa kuullen samalla kentältä tulevia muutostarpeita ja hiljaisia signaaleja.

Osallisuusohjelma on valmisteltu pienen maalaiskaupungin näkökulmasta sopivaan muotoon. Kokeilevan kehittämisen mallia käyttäen testaamme välillä uusia menetelmiä, mutta tarvittaessa voimme palata myös aiemmin hyväksi koettuun malliin. Kaupungin palvelusuunnittelija on valmistellut osallisuusohjelman yhteisöllisyysvaliokunnan ohjauksessa.

Osallisuuden toteutumista seurataan vuosittain osavuosikatsauksessa sekä tilinpäätöksessä.

Osallisuusohjelma päivitetään tarvittaessa tai vähintään kerran valtuustokaudessa.

Esittelijän esitys

Käydään läpi valtuuston 10.2.2025 §9 hyväksymä osallisuusohjelma
esimerkkien avulla keskustelun pohjaksi.

Ohjausesitys

Jakelu